

טיוטת הנחיה להערות ציבור

טיוטת הנחיה בענין גילוי בדבר דירקטור בלתי תלוי בתאגיד והצהרות דירקטורים

אושרה בידי מליאת הרשות ביום 14.12.08

הערות תתקבלנה עד ליום 6.1.09

אנשי קשר: עו"ד הילה זונדר, איתי רנד

טל: 02-6556444, פקס: 02-6513150

רשות ניירות ערך

גילוי בדבר דירקטור בלתי תלוי בתאגיד והצהרות דירקטורים

הנחיה לפי סעיף 36א(ב) לחוק ניירות ערך, התשכ"ח - 1968

21 בדצמבר, 2008

דברי הסבר

תיקון מס' 8 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות"), נכנס לתוקפו ביום 28.09.2008. התיקון האמור לחוק החברות, קובע הסדר שמטרתו חיזוק עצמאות דירקטוריון חברה ציבורית, וזאת ברוח ההמלצות שנכללו בדו"ח הוועדה שמינה יו"ר רשות ניירות ערך לבחינת קוד ממשל תאגידי בישראל מיום 12 בדצמבר, 2006 (להלן: "דוח ועדת גושן").

בהתאם להמלצות אלה נקבע בחוק החברות, כי חברה רשאית לקבוע בתקנונה הוראה על פיה יכהנו בדירקטוריון דירקטורים בלתי תלויים במספר שתקבע וכן רשאית לקבוע את שיעורם מתוך חברי הדירקטוריון המכהנים. חוק החברות קובע כי חברה רשאית לאמץ בתקנון החברה את כלל עצמאות הדירקטוריון המוצע בחוק, על פיו מקרה בו קיים בעל שליטה בחברה ציבורית, יהיו לפחות שליש מחברי הדירקטוריון דירקטורים בלתי תלויים (כולל הדירקטורים החיצוניים) ובמקרה בו לא קיים בעל שליטה בחברה ציבורית, יהיו רוב חברי הדירקטוריון דירקטורים בלתי תלויים (כולל הדירקטורים החיצוניים) (להלן: "כלל עצמאות הדירקטוריון") (סעיף 219(ה) לחוק החברות)¹. דירקטור בלתי תלוי יהא בעל תנאי הכשירות הנדרשים מדירקטור חיצוני אך מינויו ופיטוריו יהיו כשל דירקטור רגיל.

¹ סעיף 219(ה) לחוק החברות קובע כי "חברה ציבורית רשאית לקבוע בתקנונה כי יכהנו בה דירקטורים בלתי תלויים במספר שתקבע, והיא רשאית לקבוע כי תחול עליה ההוראה בדבר שיעור הדירקטורים הבלתי תלויים לפי סעיף קטן זה; בחוק זה – "דירקטור בלתי תלוי" – דירקטור שמתקיימים לגביו תנאי הכשירות למינוי דירקטור חיצוני הקבועים בסעיף 240(ב) עד (ה) וועדת הביקורת אישרה זאת, ושאינו מכהן כדירקטור בחברה מעל תשבע שנים רצופות, ולענין זה לא יראו בהפסקת כהונה שאינה עולה על שנתיים כמפסיקה את רצף הכהונה;

בהתאם להמלצות וועדת גושן, בשל הוולונטריות של ההוראה, ולצורך יכולת המשקיע לבחון את עצמאות הדירקטוריון של החברה תוטל חובת גילוי על החברות הציבוריות במסגרת דיווחיהן לציבור, בקשר עם החלטתן בשאלה האם לאמץ את הוראות החוק, ואם לאו. זאת, בהתאם לגישת הוועדה על פיה ביחס לעקרונות הממשל התאגידי יחול הכלל "אמץ או גלה". הטלת דרישת הגילוי כאמור תעניק משנה תוקף להוראות הנ"ל, ותעלה בקנה אחד עם הטמעתם של עקרונות הממשל התאגידי בדין הישראלי.

לאור כל האמור קובעת הנחיה זו, כי חברה ציבורית תדווח, בדוחות התקופתיים המתפרסמים על ידה, האם מאמץ תקנון החברה את כלל עצמאות הדירקטוריון הקבוע בסעיף 219 (ה) לחוק החברות. לא אומץ כלל כאמור בתקנון החברה, יינתן לכך גילוי מתאים. בנוסף, עם כינוס אסיפה למינויו של דירקטור, ואם מונה בידי הדירקטוריון - בעת דיווח אודות מינויו, יתווסף לגילוי שניתן בקשר עם הדירקטור בהתאם לתקנה 26 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים) גם גילוי ביחס לשאלה האם הדירקטור הוא "בלתי תלוי".

עוד קובעת ההנחיה בהקשר זה, כי היה ומינוי דירקטור "רגיל" או הפסקת כהונה של דירקטור בלתי תלוי יביאו לאי עמידה של החברה בכלל עצמאות הדירקטוריון, על אף אימוצו בתקנונה, יינתן לכך גילוי בדוח מידי.

בנוסף על האמור לעיל, כולל תיקון 8 לחוק החברות המלצה נוספת של "וועדת גושן", לפיה על כל דירקטור המתמנה לדירקטוריון חברה ציבורית, תחול חובת הצהרה לפיה יש לו הכישרים הדרושים והיכולת להקדיש את הזמן הראוי לשם ביצוע תפקידו כדירקטור, ובמסגרתה יפורט הכישרים כאמור.²

ההנחיה שלהלן קובעת כי חברות ציבוריות יידרשו מעתה ליתן גילוי על כך, כי הצהרות כאמור מצויות בידן במועד כינוס האסיפה הכללית בדבר מינויו של דירקטור, וכן יצרפו את ההצהרות החתומות לדיווח הרלוונטי. זאת, על מנת ליתן לציבור בעלי המניות את האפשרות לעיין בהצהרת הדירקטור ולבחון את המידע המצוי בה, לצורך קבלת החלטה מושכלת בכל הקשור לכשירותו, כישוריו ומיומנותו של הדירקטור שמינויו עומד על סדר היום.

"הוראה בדבר שיעור הדירקטורים הבלתי תלויים" – הוראה בתקנון של חברה ציבורית הקובעת כי אם אין בחברה בעל שליטה או מי שמחזיק בדבוקת שליטה (בהגדרה זו – בעל שליטה) יהיו רוב חברי הדירקטוריון דירקטורים בלתי תלויים, ואם יש בחברה בעל שליטה – יהיו לפחות שליש מבין חברי הדירקטוריון דירקטורים בלתי תלויים; לעניין זה, "דירקטור בלתי תלוי" – לרבות דירקטור חיצוני."

² סעיף 224ב(א) לחוק החברות קובע כי "בחברה ציבורית לא תזומן אסיפה כללית שעל סדר יומה מינוי דירקטור, ולא ימונה דירקטור, אלא לאחר שהמועמד הצהיר כי יש לו הכישרים הדרושים והיכולת להקדיש את הזמן הראוי, לשם ביצוע תפקידו, ופירט את הכישרים כאמור, וכי לא מתקיימות לגביו ההגבלות הקבועות בסעיפים 226 ו-227, ולעניין דירקטור בלתי תלוי – מתקיימות בו גם הוראות סעיף 219(ה) (בסעיף זה – הצהרה)".

גילוי בדבר דירקטור בלתי תלוי ובדבר הצהרות דירקטורים

הנחיה לפי סעיף 36א(ב) לחוק ניירות ערך התשכ"ח - 1968

1. הגדרות

"דירקטור בלתי תלוי", "שליטה" ו"דבוקת שליטה" – כהגדרת מונחים אלה בחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות").

"תקנות הדוחות" – תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970.

"הוראה בדבר עצמאות הדירקטוריון" – הוראה בתקנון חברה ציבורית, בדבר שיעור הדירקטורים הבלתי תלויים, בהתאם לה, מקרה בו קיים בחברה בעל שליטה או מי שמחזיק בדבוקת שליטה, יהיו לפחות שליש מחברי הדירקטוריון דירקטורים בלתי תלויים ומקום בו לא קיים בחברה בעל שליטה או מי שמחזיק בדבוקת שליטה, יהיו רוב חברי הדירקטוריון דירקטורים בלתי תלויים.

2. גילוי בדבר עצמאות הדירקטוריון

(א) חברה ציבורית תיתן במסגרת הסברי הדירקטוריון בדו"ח התקופתי גילוי בקשר עם מספר הדירקטורים הבלתי תלויים כדלקמן:

(1) תציין האם אימצה את ההוראה בדבר עצמאות הדירקטוריון בתקנונה, אם לאו.

(2) אימצה החברה הציבורית בתקנונה את ההוראה בדבר עצמאות הדירקטוריון:

(א) תפרט את השיעור המזערי של דירקטורים בלתי תלויים כפי שקבעה החברה לפי סעיף 219(ה) לחוק החברות.

(ב) תציין את מספר הדירקטורים הבלתי תלויים המכהנים בחברה ותפרט את שמם.

(3) אם במהלך תקופת הדיווח פחת מספר הדירקטורים הבלתי תלויים המכהנים בדירקטוריון החברה הציבורית משיעור הדירקטורים הבלתי תלויים הנדרש בהתאם להוראה בתקנון בדבר עצמאות הדירקטוריון או במקרה בו בוטל אימוצה של ההוראה האמורה, יצויין הדבר. במקרה ששיעור הדירקטורים הבלתי תלויים פחת מהשיעור הדרוש לקיום ההוראה בדבר עצמאות הדירקטוריון, מבלי שבוטלה ההוראה בדבר עצמאות הדירקטוריון, יצויינו הפעולות שבכוונת החברה לנקוט כדי לעמוד בשיעור המזערי שנקבע ולוח הזמנים שקבעה לכך.

(ב) בדוח התקופתי של חברה ציבורית, יצויין לגבי כל דירקטור שאיננו דירקטור חיצוני, האם הוא דירקטור בלתי תלוי והאם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית. לגבי דירקטור חיצוני יצויין האם הוא דירקטור חיצוני מומחה כמשמעות המונח בתקנה 1 לתקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000. פרטים אלה יינתנו בנוסף לפרטים הנדרשים על פי תקנה 26 לתקנות הדוחות.

(ג) בדו"ח הרבעוני תובא התייחסות לשינויים שחלו בתקופת הדו"ח בקשר עם הנושאים המפורטים בסעיף 2 זה.

(ד) בחברה ציבורית שאימצה בתקנונה הוראה בדבר עצמאות הדירקטוריון, יצויינו הפרטים המפורטים להלן במקרה בו חדל דירקטור לכהן בתפקידו או נתמנה דירקטור וזאת בנוסף על האמור בתקנה 34(א) או בתקנה 34(ב) (בהתאמה) לתקנות הדוחות:

(1) אם הדירקטור שחדל לכהן או שמונה לכהונה הוא דירקטור בלתי תלוי.

(2) האם בעקבות הפסקת הכהונה של הדירקטור פחת מספר הדירקטורים הבלתי תלויים המכהנים בדירקטוריון החברה מהשיעור הדרוש לשם עמידה בהוראה בדבר עצמאות הדירקטוריון.

(3) האם בעקבות מינויו של הדירקטור פחת שיעור הדירקטורים הבלתי תלויים מהשיעור הדרוש לשם עמידה בהוראה בדבר עצמאות הדירקטוריון.

3. גילוי וצירוף הצהרות דירקטורים בהתאם לסעיף 224ב(א) וסעיף 241 לחוק החברות

(א) היתה על סדר יומה של אסיפה כללית של חברה ציבורית הצעה למינויו של אדם לתפקיד דירקטור, תצורפנה לדוח המיידית על זימון האסיפה הצהרתו החתומה של הדירקטור, כנדרש על פי סעיפים 224ב(א) ו 241 לחוק החברות, לפי הענין.

(ב) בדוח המיידית האמור יצויין ביחס לכל מועמד לכהונת דירקטור האם הוא בלתי תלוי והאם הוא בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית. היה והדירקטור מונה לראשונה שלא על ידי האסיפה הכללית, תצורף הצהרתו כאמור לדוח המיידית שיימסר על ידי החברה בקשר עם מינויו, וכן יצויין מעמדו של הדירקטור כאמור.

(ג) נתמנה אדם לדירקטור יובאו לגביו נוסף על הפרטים הנדרשים בתקנה 34(ב) לתקנות הדוחות גם הפרטים האמורים בסעיף 3 לעיל.

4. תחילה

הנחיה זו תחל ממועד פרסומה.